

Svensson, Lisa
Tel: 010-698 15 04
Lisa.svensson@naturvardsverket.se

SKRIVELSE
2018-06-07 Ärendenr:
NV-04186-18

Samtliga länsstyrelser

Skrivelse angående utebliven delegering av licensjakt efter varg till samtliga länsstyrelser

Ställningstagande

Naturvårdsverket meddelar härmed att Naturvårdsverket inte delegerar möjligheten att fatta beslut om licensjakt efter varg till länsstyrelserna. Detta ställningstagande kommer att omprövas 2019 utifrån kommande varginventering.

Bakgrund

Riksdagen beslutade den 10 december 2013 om *En hållbar rovdjurspolitik* (prop. 2012/13:191). Där uttalas bland annat att delegering av beslut om licensjakt bör ske utan begränsning till samtliga länsstyrelser som ingår i ett rovdjursförvaltningsområde när förvaltningsområdet har uppnått miniminivån för en art (prop. 2012/13:191 s. 51 f). Detta framgår också av 24 a § andra stycket jaktförordningen (1987:905).

Miniminivåer för varg

Naturvårdsverket fastställde den 30 oktober 2014 miniminivåer för varg (NV-00552-14). Beslutet gäller till och med den 29 oktober 2019, eller tills annat beslutas. De nivåer som gäller är följande:

- Norra rovdjursförvaltningsområdet: - årliga föryngringar.
- Mellersta rovdjursförvaltningsområdet: 27 årliga föryngringar.
- Södra rovdjursförvaltningsområdet: - årliga föryngringar.

En översyn av miniminivåerna pågår då det bl.a. tas hänsyn till att referensvärdet för varg behöver vara 300, se vidare under *Naturvårdsverkets bedömning*.

Inventeringsresultat 2017/2018.

Naturvårdsverket fastställde den 1 juni 2018 inventeringsresultatet för vintern 2017/18. Den senaste inventeringen av varg (vintern 2017/2018) visade följande resultat:

- Norra rovdjursförvaltningsområdet hade 1 föryngring.
- Mellersta rovdjursförvaltningsområdet hade 29 föryngringar.
- Södra rovdjursförvaltningsområdet hade 0,5 föryngringar¹.

Licensjakt

Licensjakt är ett undantag från det strikta skydd som arterna har i direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (art- och habitatdirektivet).² Licensjakt är ett viktigt verktyg för förvaltningen och innebär att begränsad jakt i vissa fall kan tillåtas. Syftet med licensjakten är att begränsa negativa effekter av rovdjur som t.ex. renskötselns förluster av ren till rovdjuren eller skador på andra tamdjur. Naturvårdsverket eller länsstyrelserna får besluta om licensjakt. Licensjakt kan bara beslutas om det inte finns någon annan lämplig lösning på det problem man vill lösa med jakten och under förutsättning att licensjakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus för artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Gynnsam bevarandestatus beskriver det tillstånd som ska uppnås för en art för att den ska kunna finnas kvar långsiktigt. Begreppet används för naturtyper och arter som pekats ut som särskilt värdefulla i art- och habitatdirektivet. Medlemsländerna är skyldiga att verka för att arter som finns upptagna i direktivet ska uppnå och bibehålla gynnsam bevarandestatus.³ Jakten måste ske under strikt kontrollerade former och i begränsad mängd.

Skäl för ställningstagandet

Aktuella bestämmelser

Enligt 24 a § andra stycket jaktförordningen får Naturvårdsverket överlämna rätten att besluta om licensjakt efter varg till länsstyrelserna i ett rovdjursförvaltningsområde med stöd av 23 d § under förutsättning att antalet föryngringar för arten i rovdjursförvaltningsområdet överstiger de fastställda miniminivåerna enligt 5 § förordningen (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn.

Enligt 24 c § andra stycket jaktförordningen ska Naturvårdsverket fortlöpande bedöma om möjligheten att jaga rovdjur med stöd av beslut enligt 24 § jaktförordningen försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde, eller möjligheten annars utnyttjas i stor omfattning. Om Naturvårdsverket bedömer att så är fallet, får Naturvårdsverket ändra eller återkalla ett sådant beslut.

¹ Föryngringar som delas med ett annat förvaltningsområde eller land räknas som en halv föryngring. Föryngringar som delas med två andra förvaltningsområden eller land räknas som en tredjedels föryngring.

² Artiklarna 12.1 a och 16.1 e art- och habitatdirektivet.

³ Artikel 1 art- och habitatdirektivet.

Naturvårdsverkets bedömning

I oktober 2015 delredovisade Naturvårdsverket ett regeringsuppdrag om gynnsam bevarandestatus för varg. Delredovisningen⁴ baseras på vetenskapliga rapporter från två forskargrupper och deras gemensamma slutsatser. Grundat på forskarrapporterna och forskarnas slutsatser redovisade Naturvårdsverket att det givet viss invandring av östliga vargar, behövs minst 300 vargar för att vargen i Sverige ska kunna anses ha gynnsam bevarandestatus.

Den 30 december 2016 fattade Högsta Förvaltningsdomstolen beslut i mål om licensjakt efter varg.⁵ Domstolen utgår från att det behöver finnas minst 300 vargar i Sverige för att arten ska anses ha gynnsam bevarandestatus. Detta synsätt bör därför råda även i myndigheternas samlade bedömning rörande licensjakt efter varg. Högsta Förvaltningsdomstolens beslut belyser samtliga kriterier som ska vara uppfyllda för att beslut om licensjakt ska kunna fattas. Domstolen går igenom vad som bör krävas för att jakten ska bedömas som lämplig med hänsyn till stammarnas storlek och sammansättning och vad som krävs för att jakten ska anses ske selektivt och under strängt kontrollerade förhållanden. Domstolens beslut är vägledande för myndigheter som fattar beslut om licensjakt.

Inventeringsresultatet från 2017/2018 visade på sammanlagt 30,5 fastställda föryngringar. Vargens population har minskat under de senaste tre åren och populationen ligger nära de 300 vargar som är ett av kraven för gynnsam bevarandestatus. Naturvårdsverket bedömer att uttaget för licensjakt efter varg under kommande jaktsäsong är obefintligt med rådande populationsstorlek och populationstrend. Här har även beaktats att det kommer att ske uttag genom skydds jakt. Naturvårdsverket bedömer vidare att ett uttag för licensjakt under kommande jaktsäsong inte kan anses vara i linje med förvaltningens mål om gynnsam bevarandestatus för artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde.

Eftersom Naturvårdsverket bedömer att det saknas utrymme för licensjakt under kommande jaktsäsong kommer Naturvårdsverket inte besluta att delegera möjligheten att fatta beslut om licensjakt efter varg till länsstyrelserna. Detta ställningstagande kommer att omprövas 2019 utifrån kommande varginventering.

⁴ Se <http://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/Miljoarbete-i-Sverige/Regeringsuppdrag/Redovisade-2015/Uppdrag-att-utreda-gynnsam-bevarandestatus-for-varg/>

⁵<http://www.hogstaforvaltningsdomstolen.se/Domstolar/regeringsratten/Avg%c3%b6randen/2016/December/2406-16.pdf>

Beslut om denna skrivelse har fattats av generaldirektören Björn Risinger.

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit avdelningschefen Claes Svedlindh, föredragande, biträdande avdelningschefen Gunilla Skotnicka Ewing, enhetschefen Marcus Öhman och vilthandläggarna Lisa Svensson, Mikael Wallén och juristen Nils Henriksson.

För Naturvårdsverket

Björn Risinger

Sändlista:

Samtliga länsstyrelser

Kopia för kännedom till:

Statens veterinärmedicinska anstalt

Viltskadecenter

Naturhistoriska riksmuseet

Miljö- och energidepartementet

Nationella rådet för rovdjursfrågor

Miljödirektoratet, Norge

Jord- och Skogsbruksministeriet, Finland